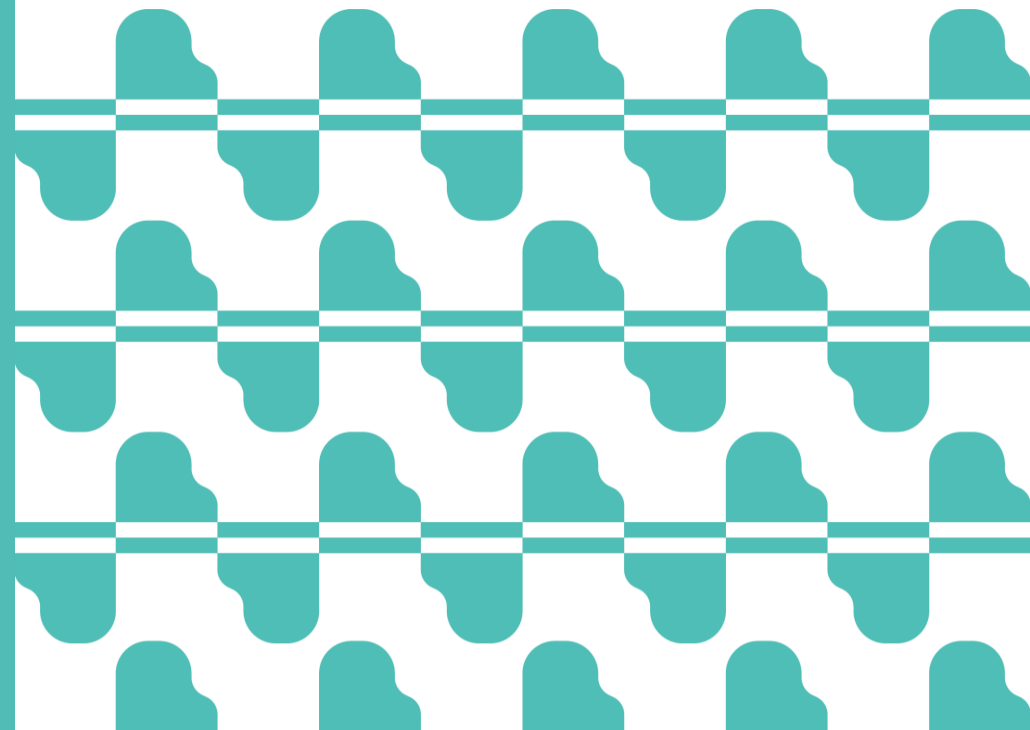


Kotouttamistyön tilannekatsaus ja tarkennettu toimeenpanosuunnitelma vuodelle 2021

KOTOUTTAMISOHJELMA 2018-2021 (KV/11.12.2017 § 80)



Järvenpää



Kotouttamisohjelma 2018-2021	Kehittämisen näkökulmat	Ohjelmakauden tavoitteet
Maahanmuuttajataustaisten kuntalaisten hyvinvoinnin ja osallisuuden kehittäminen Hyvien väestösuhteiden edistäminen	Kotoutumisen alkuvaiheen palvelut	<ul style="list-style-type: none"> Maahan ja kuntaan muuton alkuvaiheessa maahanmuuttaja ja hänen kotoutumistaan tukevat tahot saavat tarvitsemaansa tietoa, ohjeita ja neuvontaa Ohjaus, alkukartoitus ja kotoutumissuunnitelma toimivat kotoutumisen edistäjinä
	Peruspalvelut kotoutujan tukena	<ul style="list-style-type: none"> Maahanmuuttajataustainen kuntalainen saa tarvitsemiaan palveluita kotoutumisaikana keskitetysti maahanmuuttajatoimisto Versosta Jokainen (lapset, nuoret, aikuiset) pääsee koulutuksella eteenpäin (ks. perhepalvelut) Maahanmuuttajien työllisyysaste nousee Maahanmuuttajien osallistuminen ja vaikuttaminen lisääntyvät Terveydentilan parantaminen ja terveyserojen kaventaminen omaa ja viranomaistoimintaa vahvistaen.
	Pakolaisten vastaanotto	<ul style="list-style-type: none"> Järvenpää vastaanottaa vuosittain kuntapaikoille kansainvälistä suojelua saavia henkilöitä Vastaanotto toiminta ja alkuvaiheen ohjaus ja palvelut toimivat tarvetta vastaavasti
	Monialainen viranomaisyhteistyö	<ul style="list-style-type: none"> Maahanmuuttajien erityistarpeet ja maahanmuuton vaikutukset tunnistetaan palveluissa ja asiakasohjaus toimii palvelujen välillä Oppilaitosyhteistyö; maahanmuuttajille kohdennetun koulutuksen järjestäminen Kiinteä viranomaisyhteistyö: TE-toimisto, KELA, POLIISI
	Osallisuus, vapaa-aika ja harrastaminen	<ul style="list-style-type: none"> Järvenpää on kaikille viihtyisä ja turvallinen asuinympäristö Jokaisella on mahdollisuus toimia haluamissaan yhteisöissä Verkostoyhteistyö ja kumppanuudet monipuolistuvat ja vahvistuvat
	Hyvät väestösuhteet ja kotoutumisen edistäminen verkostoyhteistyönä	<ul style="list-style-type: none"> Syrjinnästä vapaa kaupunki Tukea ja tekoja -verkosto toimii yhteistyötä koordinoivana tahona; kumppanuuslupaukset hyvien väestösuhteiden tukemiseksi ja kotoutumisen edistämiseksi Kaksisuuntainen kotoutuminen lisääntyy
	Maahanmuuttajatyön hallinnointi ja koordinointi	<ul style="list-style-type: none"> Kotouttamistyön johtoryhmä vastaa kaupungin johtoryhmän alaisuudessa kotouttamistyön valvonnasta ja toimeenpanosta Poikkihallinnollinen, moniammatillinen maahanmuuttajatoimisto Verson vastaa keskitetysti maahanmuuton alkuvaiheen palveluista Kotouttamistyön vaikutuksia seurataan (vaikuttavuus, kustannukset, korvaukset)
	Kaupungin arvot Asukaslähtöisyys, Rohkeus, Vastuullisuus, Oikeudenmukaisuus ja Tuloksellisuus	
Kaupungin toiminta-ajatus Järvenpään kaupunki turvaa perusedellytyksiä asukkaiden hyvälle elämälle, edistää yritysten ja yhteisöjen toimintamahdollisuuksia ja kantaa oman vastuunsa ympäristön hyvinvoinnista yhdessä kumppaneidensa kanssa		

Kotouttamisohjelma 2018-2021

Kotoutumisohjelman tavoitteista on raportoitu KS-tavoitteiden raportoinnin yhteydessä sekä erikseen vuositasolla tarkennettujen tavoitteiden yhteydessä.

Kotouttamisohjelman päivittäminen vuosille 2022-2023

- Ohjelma päivitetään vain kahdeksi vuodeksi, koska nykyisen hallituskauden aikana uudistetaan kotoutumislaki. Odotettavissa on muutoksia kotoutumispalvelujen järjestämiseen ja kunnan tehtäviin.
- Kytkeä kaupungin strategiaan ja Hyvinvointiohjelmaan: heikommassa asemassa olevien hyvinvoinnin edistäminen
- Ohjeet ohjelmatyölle. Työstetäänkö linjaava asiakirja/periaatteet vai tarkka kuvaus toimenpiteistä.
- TEM:n Kumppanuusohjelman (<https://kotouttaminen.fi/kumppanuusohjelma>) näkökulmat osana kotouttamisohjelmaa Kotoutumisen ja yhteiskunnan vastaanottavuuden edistäminen edellyttää kaikkien – yhteisöjen, järjestöjen, viranomaisten, yritysten ja kuntien – osallistumista ja työtä.
- **Aikataulu: HYVO syyskuu -21, KVALT marraskuu -21**

Kotouttamisohjelman sisältö

- Selvitys, miten ohjelma kytkeytyy kunnan strategiseen suunnitteluun ja seurantaan
- Suunnitelma, miten kunnan yleiset palvelut toteutetaan maahanmuuttajille soveltuvina sekä suunnitelma erityisesti kotoutumista edistävästä ja tukevasta toimenpiteistä
- Tiedon kotoutumisen yhteensovittamisesta kunnan viranomaisesta sekä eri toimenpiteistä vastaavista tahoista
- Suunnitelma lasten ja nuorten kotoutumisen sekä sosiaalisen vahvistamisen edistämisestä
- Suunnitelma työvoiman ulkopuolella olevien ryhmien kotoutumisen ja sosiaalisen vahvistamisen edistämisestä
- Suunnitelma kansainvälisen suojelun piiriin kuuluvien henkilöiden kuntaan osoittamisesta ja kotoutumisen edistämisestä
- Suunnitelma hyvien etnisten suhteiden ja kulttuurien välisen vuoropuhelun edistämisestä
- Suunnitelma kunnan kotouttamisohjelman seurannasta ja ajan tasalla pitämisestä
- Tiedot kunnan ja kansalaisyhteiskunnan välisistä yhteistyömuodoista
- *Kansainvälisten asiantuntijoiden ja heidän puolisoitensa osaamisen hyödyntämien ja urien edistäminen suomalaisilla työmarkkinoilla, yritysten kasvussa ja kansainvälistymisessä*
- *Suomalaisista korkeakouluista valmistuneiden opiskelijoiden osaamisen hyödyntäminen ja urien edistäminen suomalaisilla työmarkkinoilla, yritysten kasvussa ja kansainvälistymisessä.*

Maahanmuuttajat Järvenpään tilastoissa

- Suurimpina maahanmuuttajaryhminä ovat työn, opiskelun ja perhesuhteiden kautta tulleet henkilöt.
- Vieraskielisten määrän ennustetaan lisääntyvän edelleen

Väestö	2016	2017	2018	2019	2020
Väestö yhteensä	41 529	42 572	43 410	43 711	44 466 (ennakkotilasto)
Kansalaisuus muu kuin suomi yhteensä	1 428 (3,4%)	1 450 (3,4%)	1 594 (3,7%)	1 698 (3,9%)	
	Eurooppa 899	Eurooppa 921	Eurooppa 1 023	Eurooppa 1 062	
Kieli muu kuin kotimainen kieli yhteensä	2 105 (5,0%)	2 232 (5,2%)	2 443 (5,6%)	2589 (5,9%)	
Kielijakauma, kieliä yli 70	viro 484	viro 521	viro 561	viro 568	
	venäjä 318	venäjä 362	venäjä 382	venäjä 418	
	vietnam 137	vietnam 138	vietnam 146	vietnam 143	
	englanti 124	englanti 122	englanti 132	englanti 133	
	arabia 110	arabia 105	arabia 115	arabia 126	
	somali 90	somali 85	somali 100	somali 105	
	thai 81	thai 85	thai 86	thai 96	
	persia, farsi 50	persia, farsi 64	persia, farsi 83	persia, farsi 92	

Pakolaisten vastaanotto

Tilannekatsaus 2020

- Järvenpäässä on pakolaisten kuntapaikkoja vuosittain 15 henkilölle kotouttamisohjelman ja ELY:n kanssa tehdyn sopimuksen mukaisesti. Kuntapaikat voidaan täyttää turvapaikkaprosessin kautta tulleilla henkilöillä tai kiintiöpakolaisilla
- Vuonna 2020 paikat annettiin 15 henkilölle, jotka olivat tulleet Suomeen turvapaikanhakijoina.
- Kohderyhmään kuuluvia henkilöitä muutti itsenäisesti kuntaan 29 henkilöä. Perheenyhdistämisen kautta 12 henkilöä.
- Vuoden 2020 lopussa oli 93 henkilöä valtion laskennallisten korvausten piirissä. Määrän arvioitiin pienenevän vuoden aikana n. 70 henkilöön. Kuntaan tapahtui itsenäistä muuttoa ja toteutuneita perheenyhdistämisistä ennakoitua enemmän. Vastaava luku oli vuonna 2018 oli 121 henkilöä ja 2019 oli 90 henkilöä.

Suunnitelma 2021

- Kuntapaikat kohdennetaan kiintiöpakolaisille. Suomeen otetaan 1050 pakolaista: syyrialaiset pakolaiset Libanonissa ja Turkissa (550), kongolaiset pakolaiset Sambiassa (250), Libyasta Nigeriin ja/tai Ruandaan Emergency Transit Mechanism (130), hätätapaukset ilman rajoja (120).
- Kiintiöpakolaisten vastaanoton aikataulu ei ole vielä tiedossa. Vastaanoton valmistelu ja toteutus Kotoutumispalvelujen ja KEUSOTE:n aikuissosiaalityön maahanmuuttajapalvelujen yhteistyönä.
- Kohderyhmään kuuluvia itsenäisiä muuttajia arvioidaan tulevan Järvenpäähän n. 20-30 henkilöä ja perheenyhdistämisen kautta 5-10 henkilöä.
- Korvausten piirissä olevien henkilöiden määrän arvioidaan pienenevän n. 80 henkilöön. Suomeen saapuneiden turvapaikanhakijoiden määrä on laskenut.

Kotoutumisen alkuvaiheen palvelut (kohdennetut palvelut)

Tilannekatsaus Kotoutumispalvelut

- Kotouttamistyön seuranta ja kehittämistä, yhdyspintatyötä
 - KEUSOTE:n ja kunnan maahanmuuttajatyön tehtäväkuvaukset tehty.
 - Yhteistyön vahvistaminen työllisyyspalvelujen, varhaiskasvatuksen, KEUSOTE:n perhepalvelujen kanssa
- Toimintamalli KEUSOTE:n ja kunnan kustannuskorvausten hakemiseen tehty
- Tulkkaus- ja käännöspalvelujen hankinnan ja käytön koordinointi. Uudet hankintasopimukset alk. 2020. Käytetään yhä enemmän etä/mobiilitulkkausta.
- Maahanmuuttajatoimisto Verso: tiedottaminen, neuvonta ja ohjaus (TNO-palvelu) pakolaisten vastaanotto. Korona-epidemian eri vaiheissa vieraskielisten kuntalaisten tiedottaminen ja opastaminen. Henkilöstö: 2 kotoutumisohjaajaa, 1 työvalmentaja

Maahanmuuttajatoimisto Verso, Mannilantie 43 (muutto 1.3.2020)

- Versossa tapahtuvien ohjausten määrä kasvaa
 - 2018: käynnit ja yhteydenotot 1450 kpl
 - 2019: käynnit ja yhteydenotot 2156 kpl
 - 2020: käynnit ja yhteydenotot 2869 kpl
- Muiden palvelujen siirtyminen sähköiseen asiointiin Koronan vuoksi, lisää Verson asiakkaiden ohjauksen ja neuvonnan tarvetta.

Suunnitelma 2020

- Palveluneuvonnan eri palveluprosessien kehittäminen muuttavassa toimintaympäristössä ml. Korona: tilat, asiakastietojärjestelmän käyttöönotto, yhdyspinnat KEUSOTE:n ja kaupungin muihin palveluihin, te-toimistoon, oppilaitoksiin ja yhdistyksiin.
- Alueellisen maahanmuuttajien TNO-palvelun kehittäminen – TEM:n hanke, Jpää isäntäkunta. Ennakoidaan kotouttamistyön tulevia muutoksia hallituksen kotouttamistyön selonteon ja lakivalmistelujen pohjalta.
- Tunnistetaan työperäisten maahanmuuttajien neuvonnan ja tiedottamisen tarpeet ja kehitetään verkossa tapahtuvaa viestintää.
- Kotivanhempien tavoittaminen ja palvelusta tiedottaminen
- Kiintiöpakolaisten kotoutumisen ohjaus

Kotoutumisen alkuvaiheen palvelut (kohdennetut toimenpiteet)

Tilannekatsaus 2020 varhaiskasvatus

- Vieraskieliset lapset palvelussa v. 2020/115, v. 2019/94.
- Kaksi s2 –opettajavakanssia. Konsultatiivista tukea päiväkotiryhmiin, ohjausta lapsiryhmässä. Tuki ”tarvitseville”. Kielikartoitusten ja jatkotoimien tekeminen, samanaikaisopetus, pienryhmä ja parityöskentelyä periodiomaisesti. Kasvattajilla tarve konsultaatioon ja ohjaukseen.
- Kartoitukset: Kettu-testi n. 1/2-1 suomalaisessa ympäristössä olon jälkeen, 4-5v. Roihusten eväsretki –kielikartoitus, eskarilaisten kielikartoitus. Tunnistetaan kielitaidon kehittyminen ja suunnitellaan tarvittavat tukitoimet.

Suunnitelma 2021

S2-opetus; tukea lapselle ja työntekijöille edelleen.

Yhdenvertaisuushankeen toiminta tukee myös vieraskielisten lasten ja heidän perheiden osallisuutta.

Vieraskielisten vanhempien tiedottaminen ja sähköisten työkalujen käytön tukeminen.

Kotoutumisen alkuvaiheen palvelut (kohdennetut toimenpiteet)

Tilannekatsaus 2020 perusopetus

- Perusopetukseen valmistavassa opetuksessa lukuvuoden 2020-2021 aikana yhteensä 34 oppilasta. (Mankala, Saunakallio, Kartano)
- Kotikielet ja oppilasmäärät: arabia 8, thai 11, venäjä 35, vietnam 9 ja viro 51,
- **Suomi toisena kielenä -opetuksessa on 243 oppilasta.**

Suunnitelma 2021

- Perusopetukseen valmistavassa opetuksessa on 2 opettajaa. S2-opetusta antavat luokanopettajat ja erityisopettajat sekä äidinkielen ja kirjallisuuden opettajat. Kotikielen opetuksessa on 5 opettajaa. Lisäksi S2-opettajana ja S2-opetuksen tukena toimii monikulttuurisuusopettaja

Kotoutumisen alkuvaiheen palvelut (kohdennetut toimenpiteet)

Tilannekatsaus 2020 Järvenpään Opisto

Kurssit 2020, jotka erityisesti suunnattiin vieraskielisille

- Suomi 2. kielenä kurssit, taitotasot
- Selkokielliset pienkorttikoulutukset (hygienia, työ- ja turvallisuuskortti)
- Digistä mua-hanke: digitaitojen opettaminen
- Työllistä mut-hanke

Suunnitelma 2021

- Suomi 2. kielenä kurssit, taitotasot
- Selkokielliset korttikoulutukset (tarvittavat aiheet)
- Digi-opetusta sisällytetään s2-opetukseen
- Työllistä mut – hanke jatkuu

Kotoutumisen alkuvaiheen palvelut (kohdennetut toimenpiteet)

Tilannekatsaus 2020 Työllisyys

- Maahanmuuttajatoimisto Versossa työskentelee työvalmentaja. Opiskeluun ja työllistymiseen liittyvä ohjaus on kiinteä osa alkuvaiheen ohjausta.
- Työparityöskentely Verso – Vaikuttamo/Ohjaamo. Ohjauksen tehostaminen
- Yhteistyöverkoston vahvistaminen: TE-toimisto, oppilaitokset, työllisyyspalvelut, työnantajat -> vieraskielisen asiakkaan tarpeiden tunnistaminen, asiakasohjaus

Suunnitelma 2021

- Yhteistyö vahvistuu edelleen: Case-metalli, Työllistä mut-hanke/metalliala, hoiva-ala, työvoimakoulutukset, oppilaitokset
-> vahva asiakkaan tuki ja ohjaus
- Selvitetään vierastyövoiman tarvetta.
- Tunnistetaan työperäisten maahanmuuttajien neuvonnan ja tiedottamisen tarpeet ja kehitetään verkossa tapahtuvaa viestintää.

**Tukea ja tekoja
-verkosto**

*Mekin olemme
mukana*

Kumppanuuslupaukset

- Verkostossa on aktiivisesti mukana n. 10 toimijaa (järjestöjä, seurakuntia, asukasyhdistyksiä, kaupungin ja keusoten palvelut)
- Vuosittain 4-6 yhteistyötapaamista, joissa tarkastellaan paikallista maahanmuuttajatilannetta ja edistetään kaksisuuntaista kotoutumista.
- Työ- ja elinkeinoministeriön kotoutumisen kumppanuusohjelma.
 - Kumppanuusohjelmassa rakennetaan kotoutumisen ja yhteiskunnan vastaanottavuuden parissa työskentelevien toimijoiden avoin valtakunnallinen verkosto. Vuonna 2021 käynnistyy alueellisten kumppanuusverkostojen kokoaminen.
- Tukea ja tekoja-verkosto on yksi alueellinen kumppanuusverkosto ja sitä kehitetään kumppanuusohjelman mukaisesti. Osa kotouttamisohjelmaa 2022-
- Vuonna 2021 kiintiöpakolaisten kotoutumisen tukeminen